

Turystyka

Gmina Koluszki leży w centralnej Polsce, na terenie województwa łódzkiego, obejmuje swoim obszarem 15 tys. ha i liczy ponad 23 tys. mieszkańców. Głównym atutem tego miejsca jest jego lokalizacja. Koluszki leżą w odległości 30 km od stolicy województwa- Łodzi, gdzie znajduje się lotnisko im. Władysława Reymonta oraz w odległości 90 km od Warszawy i Portu Lotniczego im. Fryderyka Chopina. Gmina posiada bardzo dobrze rozwiniętą sieć komunikacyjną. To tu znajduje się jeden z głównych węzłów kolejowych w kraju. Ważny krajowy węzeł kolejowy w Koluszkach łączy linie Warszawa- Górny Śląsk z jej odgałęzzeniami - do Skarżyska Kamiennej i Łodzi.

Bogactwem naturalnym gminy Koluszki są lasy, zajmujące 41 % jej powierzchni. To dlatego nazywana bywa „zieloną gminą”. Lasy gminne są doskonałym miejscem rekreacji i wypoczynku. Zimą urozmaicone licznymi pagórkami zachęcają do aktywnego uprawiania narciarstwa biegowego. W cieplejszej porze to znakomite obszary dla miłośników spacerów, nordic walkingu, czy jazdy rowerem. Obszar Gminy Koluszki należy do dorzecza Wisły. Rzeki odwadniające tereny naszej gminy to - Mroga, mająca swe źródła w pobliżu Gałkówka Kolonii i Rawka, mająca początek obok wsi Rewica- dopływ Bzury a także Piasecznica wypływająca w okolicy Słotwin, dopływ Pilicy. W obrębie gminy Koluszki znajduje się zbiornik wodny w Lisowicach.

Do najciekawszych, zabytkowych obiektów naszej gminy należy zaliczyć Neogotycki kościół pod wezwaniem Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Marii Panny w Koluszkach i Kościół pod wezwaniem Świętej Trójcy w Gałkowie. Do ciekawych obiektów należy także pałac w Lasowicach z końca XVIII w. czy też zespół ciekawej zabudowy z początków XX w. czyli osiedle pracowników kolei przy ul. Kolejowej (budynki mieszkalne z czerwonej cegły oraz stojąca obok wieża ciśnień).

Godnym odwiedzenia jest na pewno Muzeum im. Leokadii Marciniak w Gałkowie Dużym, które jest miejscem edukacji regionalnej. Muzeum prezentuje wiele eksponatów związanych z codziennym życiem mieszkańców dawnego Gałkowa i okolicznych wsi.

Ponadto Gmina Koluszki w towarzystwie czterech innych (Brzeziny, Dmosin, Jeżów, Rogów), została objęta projektem „Muzeum w przestrzeni-wielokulturowe korzenie regionu łódzkiego”. Celem tego projektu jest promocja wiedzy na temat walorów historyczno- kulturowych, środowiskowych oraz popularyzacja aktywnego wypoczynku. W terenie wyznaczono cztery tematyczne szlaki: Pamięci(wojenny), Wytchnienia (przyrodniczy), Zadumy (kulturowy) i Łaknienia (kulinarny). Poznanie bogatej historii obszaru oraz jego walorów umożliwiają tablice informacyjne usytuowane we wszystkich wymienionych miastach.

Koluszki to nie tylko kolej, rozwój kultury czy przemysł ale także sport. Odpowiedzialny za ten dział jest Ośrodek Sportu i Rekreacji w Koluszkach. Organizuje on imprezy sportowe, Lodowisko “Biały Orlik”, opiekuje się obiektami sportowymi: halą sportową, skateparkiem, boiskami wielofunkcyjnymi „Orlik”, „Skrzydlik” oraz stadionem w Koluszkach przy ulicy Zagajnikowej.

Szlaki turystyczne.

Szlak historyczny

Jego tematem przewodnim są wydarzenia z jesieni 1914 r. Szlak ten jest najdłuższy, liczy ok. 133 km i ma najbardziej rozwiniętą trasę przebiegu. Prowadzi do sześciu cmentarzy i pięciu mogił

żołnierskich z I wojny. Na szlaku znajduje się również muzeum im. Leokadii Marciniak z ekspozycją poświęconą Operacji Łódzkiej 1914 r. i Wąskotorowa Kolej Rogowska, wybudowana przez Niemców do obsługi frontu na Rawce. Na szlaku znajdują się także pola bitew i miejsca spoczynku Powstańców Styczniowych z 1863 r. Pokonanie całego szlaku pozwoli uzyskać turystom dużo informacji na temat historii i wydarzeń batalistycznych rozgrywających się na omawianym terenie. Ponadto, szlak poprowadzi przez tereny atrakcyjne pod względem przyrodniczo-krajobrazowym i kulturowym, co uczyni go jeszcze bardziej interesującym. W szczególności szlak będzie nas wiodł przez miejsca upamiętnień, czyli: Pomnik Powstańców Styczniowych w Gałkowie Dużym, mogiły z I wojny na cmentarzu w Borowej, na cmentarzu ewangelickim w Felicjanowie, cmentarz z I wojny z grobami żołnierzy września 1939 r, w lesie pod Gałkowem Małym, głaz upamiętniający miejsce bitwy w Lesie Gałkowskim, mogiła żołnierzy poległych w 1914 r. w Kaletniku, zbiorowa mogiła z 1945 r. na cmentarzu parafialnym w Koluszkach, mogiła w lesie pod Redzeniem, grób nieznanego żołnierza na cmentarzu w Gałkowie Dużym z 1996 r., tablice pamiątkowe w kościele p.w. Niepokalanego Poczęcia NMP w Koluszkach, pomnik partyzantów w Koluszkach, pomnik poległych i pomordowanych w latach 1939-1945 w Koluszkach, pomnik w Regnach, pomnik partyzantów w Słotwinach. Szlak będzie wiodł również przez pozostałości umocnień i okopów z 1914 r. w Lesie Gałkowskim.

Powyżej wymienione zostały jedynie miejsca na terenie Gminy Koluszek. Przypomnijmy jednak, że szlak przebiegać będzie jeszcze przez Brzeziny, Dmosin, Rogów i Jeżów.

Szlak kulinarny

Kolejnym, już ostatnim, z przedstawianych na łamach gazety szlaków turystycznych jest szlak kulinarny. Jest najkrótszy ze wszystkich czterech i liczy ok. 71 km. Szlak prowadzi bezpośrednio przy osiemnastu punktach gastronomicznych oraz w pobliżu kilku innych. Miejsca, w których podążając szlakiem można zaspokoić głód, znajdują się oczywiście w Koluszkach. Wśród tradycyjnych dań są: żurek, rosół, pomidorowa, grochowa, barszcz czerwony, flaki, różnego rodzaju pierogi, potrawy z kurczaka i kotlet schabowy. Uzupełnienie oferty gastronomicznej stanowią producenci miodu, tradycyjnych wędlin i serów.

Na trasie szlaku umiejscowione zostaną tablice tematyczne zawierające podstawowe i najważniejsze informacje dotyczące szlaku.

Szlak kulturowy

Ma on długość ok. 102 km i prowadzi przez najciekawsze miejsca związane z dziedzictwem kulturowym regionu. Szlak może funkcjonować jako zupełnie samodzielny, ale też jako element całej sieci szlaków. Na trasie szlaku kulturowego na pewno zobaczymy: cmentarze i kościoły rzymsko - katolickie w Świnach i w Koluszkach (pw. Niepokalanego Poczęcia NMP), cmentarz ewangelicki w Katarzynowie, Słotwinach, Erazmowie i Stamirowicach, zespół pałacowy w Lisowicach, mogiłę ludności żydowskiej pod Felicjanowem, Pomnik Tadeusza Kościuszki, Pomnik poległych i pomordowanych w latach 1939-1945, Pomnik Orła Białego w Koluszkach.

Bardzo ważnymi obiektami tego szlaku są tradycyjne drewniane i murowane budynki mieszkalne oraz krzyże i kapliczki przydrożne, których na terenie naszej gminy, jak wiemy, nie brakuje, a których wartość historyczna, architektoniczna i krajobrazowa jest ogromna.

Na trasie szlaku umiejscowione zostaną tablice tematyczne zawierające podstawowe i najważniejsze informacje dotyczące oglądanych obiektów.

Szlak przyrodniczy

Szlak przyrodniczy, o którym dziś jest mowa, ma długość 113 km i biegnie przez najcenniejsze i

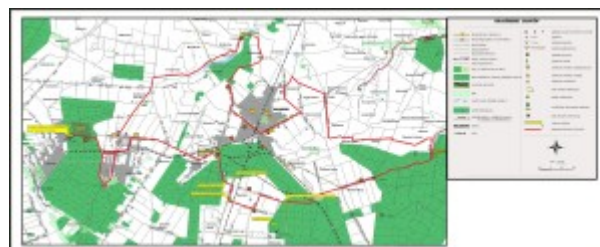
najbardziej atrakcyjne miejsca. Szlak ominie jednak największe miejscowości: Koluszki, Brzeziny, Dmosin i Jeżów. W dużej części przebiega terenami leśnymi. Na planowanej trasie znajdują się 4 rezerваты przyrody, Park Krajobrazowy Wzniesień Łódzkich, 3 zespoły przyrodniczo-krajobrazowe oraz 4 obszary Natura 2000. Turyści, oprócz możliwości odpoczynku na świeżym powietrzu, będą mogli również zdobyć podstawową wiedzę na temat form ochrony przyrody itp., gdyż na trasie znajdować się będą tablice informacyjne oraz miejsca odpoczynku z zadaszeniami. Na trasie szlaku przyrodniczego zobaczymy na pewno drzewa pomnikowe w Będzelinie, Starym Redzeniu, Kaletniku, Gałkówku, Lisowicach, Wierzchach i w Koluszkach. Ponadto zwiedzimy Rezerwat „Gałków”, obszar Natura 2000 „Buczyna Gałkowska” i „Dąbrowy Świetliste koło Redzenia”, Leśny Park Dendrologiczny położony przy drodze z Będzelina do Kaletnika, ścieżkę przyrodniczo-leśną w Będzelinie, ścieżkę edukacyjną w Gałkowie, szkolny punkt edukacyjny przy Szkole Podstawowej w Będzelinie, punkt edukacyjny „Kapliczka św. Franciszka” w Będzelinie oraz Izbę Edukacji Przyrodniczo-Leśnej przy siedzibie Nadleśnictwa Brzeziny w Kaletniku.

Szlaki turystyczne Gminy Koluszki

Mapa jest własnością Urzędu Miejskiego w Koluszkach

Propozycja szlaku rowerowego opracowana przez Pana Marcina Mikołajczyka

Mapa autorstwa Pana Marcina Mikołajczyka